

Introduksjon

Barn, hverdagsliv og velferdsstatens profesjonelle praksiser – nordisk kunnskapsutvikling

Det foreliggende temanummeret av *Barn* er inspirert av den internasjonale konferansen *Children and Youth in Everyday Life and Professional Practices*, som ble avholdt på Oslo Metropolitan University (OsloMet) i juni 2019. Dette var den første konferansen i en serie som inviterer deltakere med ulik faglig bakgrunn til å presentere og diskutere teoretiske perspektiver og empiriske kunnskapsbidrag i forskning om og med barn og unge. Forskningsgruppa *CHILDLIFE*, med medlemmer fra det pedagogiske, det samfunnsvitenskapelige og det helsefaglige fakultetet ved OsloMet, har vært initiativtaker til et konferansekonsept som kan utvikles til et konstruktivt, vitenskapelig møtepunkt. Som medarrangører av konferansen ble vi invitert inn som gjesteredaktører av dette temanummeret av *Barn*.

Barn og unge i Norden lever sine liv i samspill med de rammene de nordiske velferdsstatene skaper. De lever sine liv på tvers av institusjoner og sosiale arenaer, f.eks. familie, barnehage, skole og fritidsaktiviteter. Barn møter velferdsstatens tjenester representert ved ulike profesjonsutøvere, og profesjonsutøvere inngår i barns hverdagsliv på varierende måter. Konferansen hadde som mål å fremme forskning som både innlemmer og overskrider kategoriseringer av barn i møte med velferdstjenestene, som elever, pasienter, klienter, osv. - kategoriseringer som definerer barna sektorielt på tjenestenes premisser. Konferansen inviterte forskning som utforsker kompleksitet og sammenhenger i barn og unges liv, og hverdagsliv kan være en hensiktsmessig empirisk inngang til dette formålet. Hverdagsliv kan imidlertid være både et gjenstandsfelt for utforskning, og det kan være et teoretisk perspektiv som gjøres relevant.

Nordiske hverdagslivsperspektiv

Hverdagslivsperspektiv er godt representert i nordisk barneforskning, dog med noe ulike tradisjoner og konseptualiseringer. Vi vil nevne noen av disse. Den norske antropologen Marianne Gullestad sier bl.a. følgende om hverdagslivsbegrepet:

Hverdagslivet er et diffust begrep som har svært mange dimensjoner. Blant disse kan det identifiseres to som er like viktige. Den ene dimensjonen er den daglige organiseringen av oppgaver og virksomheter, den andre dimensjonen er hverdagslivet som erfaring og livsverden. Erfaringsdimensjonen forbinder hverdagslivet med kultur i vid forstand, forstått som fortolket virkelighet, holdninger og symboler (Gullestad, 1989, s. 18).

Både Gullestad (1989) og den danske kritiske psykologen Ole Dreier (2008, s. 181) påpeker hvordan hverdagslivet ofte framtrer som en sosial restkategori når mer avgrensbare kate-

gorier (som familie, arbeidsliv, utdanningsinstitusjoner, helsevesen, byråkratiet etc.) har fått teoretisk eller empirisk oppmerksomhet. I kontrast til dette, løfter de hverdagsliv fram som et overordnet analytisk begrep som rommer alle former for menneskelig praksis. Dreier (2008) framhever at mennesker må organisere sin livsførsel (conduct of everyday life). Både barn og voksne velger blant tilgjengelige muligheter, hensyn og forpliktelser når de etablerer sin personlige livsførsel.

I norsk sammenheng har psykologen Hanne Haavind i sin bok *Liten og stor. Mødres omsorg og barns utviklingsmuligheter* (1987/1992) brukt begrepet livsform, i tråd med de presenterte hverdagslivsbegrepene. I en undersøkelse av mødres tilrettelegging av hverdagsliv for fireåringer i familien og på tvers av sosiale kontekster (barnehage, familienettverk etc.), knytter hun barnet til foreldrenes livsform, men påpeker også forskjell:

Barnets livsform er nøye sammenknyttet med, men ikke lik foreldrenes livsform. Og foreldrenes livsform følger av deres bearbeiding av de samfunnsmessige betingelser. Skal man derfor analysere hvilke trekk ved samfunnsutviklingen som er betydningsfulle for små barn, må man studere formidlingen i flere ledd (Haavind, 1987/1992, s.16).

Her er barnets hverdagsliv utgangspunktet også for en nødvendig utforskning av samfunnsmessige trekk som er betydningsfulle for barnets deltakelsesmuligheter; en utforskning som ifølge Haavind må ta form av en flerleddet analyse der flere analytiske plan tas i bruk.

Studier av hverdagsliv kan altså omfatte både hverdagslivets organisering og aktiviteter, og deltakernes opplevelser og forståelser av hva de gjør og er med på. Hverdagslivet kan utforskes i ulike plan der barnets deltakelse i familielivet er vevet inn blant annet i nabolagets forståelser av barneomsorg og familieliv, og i foreldrenes deltakelse i arbeidsliv og fritidsbeskjeftigelser. Når barnet deltar i forhandlinger om utformingen av eget hverdagsliv («jeg vil

gjørne/jeg vil ikke»), skjer dette bl.a. i samspill med andre barns forhandlinger i sine hjem («alle de andre får lov»), med de voksnes forhandlinger seg i mellom i nabolaget («skal åtteåringene få lov til å være alene hjemme litt etter skoletid?»), med arbeidslivets temporale og økonomiske betingelser for de voksne («har vi tid til/har vi råd til?»). Videre kan velferdsstatens ordninger for utdanning og for sosial- og helsetjenester, legges inn som et analyseplan som har betydning for det handlingsrommet barn, omsorgspersoner og ulike grupper av profesjonsutøvere erfarer.

Et aktuelt eksempel er hvordan Covid -19 pandemien i Norden har skapt nye betingelser for hverdagslige aktiviteter som undervisning, fritidsaktiviteter eller bursdagsselskap. Etablerte lover og forskrifter er satt til side for å begrense smittespredningen i samfunnet, noe som har fått store konsekvenser også for barn og unge, om enn noe ulikt i de ulike nordiske landene. I Norge har f.eks. hjemmebarnehage, hjemmeskole og hjemmekontor blitt dagligdagse begreper som bl.a. rommer utstrakt digitalisering av undervisning og arbeid, ny organisering av hjemmets rom og teknologi så alle får gjort sitt, sosial avgrensning fra venner og familie samt langvarige opphør av fritidsaktiviteter.

Barn vokser opp under ulike sosiale, økonomiske og kulturelle betingelser. Et hverdagslivsperspektiv innebærer at en retter det faglige blikket mot de sosiale og materielle sammenhengene et barn inngår i sammen med andre barn og voksne, og hvordan barnet forholder seg til og skaper mening i og på tvers av disse sammenhengene. Som profesjonsutdannere er vi også opptatt av hvordan et hverdagslivsperspektiv kan få betydning for studentenes framtidige profesjonelle praksis. Hvilke teoretiske perspektiver og utforskende tilnærminger kan framtidens profesjonsutøvere få tilgang til slik at de møter barn og unge som aktive deltakere på profesjonsutøverens arena (barnehagen, skolen, helsevesenet, barneverntjenesten etc), og som sosiale deltakere i livet

utenfor den aktuelle profesjonelle arenaen. Barnehagelæreren må kjenne til barnets verden utenfor barnehagen for å kunne møte barnet på en god måte i barnehagen.

Norden som forskningskontekst

Barndomsorganiseringen i de nordiske velferdsstatene har mange likheter. Samtidig er det tilstrekkelig variasjon til å skape interessante analytiske komparasjoner, noe som gjør Norden relevant som empirisk nedslagsfelt. Redaksjonen har mottatt et stort mangfold av manuskripter fra Danmark, Sverige og Norge, bidrag som dekker et bredt spekter av temaer og perspektiver. Bare et fåtall har kunnet få plass i dette temanummeret. Et fellestrekk ved artiklene er at de har et kritisk perspektiv, enten til aspekter ved dagens barndomsorganisering, metodologiske måter å utforske barndom på, eller til konseptualiseringer og dominerende teoretiske forståelsesformer som preger barndomsfeltet. Bidragene tar utgangspunkt i et spekter av barndomsinstitusjoner og velferdspraksiser. Også metodologisk er det variasjon. De fleste artiklene er basert på kvalitative studier med empiri fra barna selv, utforsket gjennom individuelle intervjuer, fokusgrupper eller deltakende observasjon. I andre artikler er politikkdokumenter og den offentlige samtale brukt som grunnlag for å utforske det politiske nivået i barndomsorganisering og hvordan dette utgjør rammer for profesjonelle praksiser og barns hverdagsliv.

Artikkelpresentasjon

Artiklene i dette temanummeret kan sies å svare på Haavinds oppfordring om å analysere barns livsform på flere nivåer (Haavind, 1987/1992). I artiklene er barn og unge synlige som aktive og reflekterende deltakere i hverdagsliv så vel som i forskningsprosesser. Artiklene bidrar også til å belyse rommet for utvikling av praktisk profesjonsutøvelse. Velferdsstatens koblinger mellom politikknivået og praksisnivået utgjør profesjonsutøver-

nes handlingsrom, noe som også gjør både profesjonsutøvere og forskere ansvarlige for å melde barns forståelser og behov tilbake til velferdsstatens politikknivå.

Artikkelpresentasjonen er organisert under tre overskrifter:

- A. Barn og unges deltakelsesmuligheter i barndomsinstitusjoner og velferdspraksiser.
- B. Standardiserte praksiser og utvidelse av barndomsinstitusjonenes funksjonsområde.
- C. Barndomspolitikk, dominerende diskurser og profesjonelle praksiser.

A. Barn og unges deltakelsesmuligheter i barndomsinstitusjoner og velferdspraksiser.

Flere artikler utforsker barns deltakelsesmuligheter og innflytelse i sitt hverdagsliv i ulike barndomsinstitusjoner og velferdspraksiser, med utgangspunkt i ulike deltakelsesbegreper. I noen sammenhenger bidrar også velferdspraksiser til kategorisering og normalisering av barn og unge som igjen begrenser deres deltakelsesmuligheter.

Lago og Elvstrands artikkel *Ett eget utrymme: Barns perspektiv på kontroll i relation till fritidshjemets gränser* er basert på analyser av intervjuer med ni – tiåringer som snart skal slutte på fritidshjem. Det er barnas forståelser av de institusjonelle ordningene de inngår i som er forfatterens fokus. Barna ble intervjuet om hvordan de så på det å være på fritidshjem, om sine forventninger til framtida når de ikke lenger skal være på fritidshjemmet og om hva de vil komme til å gjøre etter skoletid når de ikke lenger er på fritidshjemmet. Det som undersøkes er altså en overgangssituasjon der barna har *konkrete erfaringer* med nåsituasjonen og *forestillinger* om framtidssituasjonen. I analysen av intervjuene trer henholdsvis hjemmet, fritidshjemmet og skolen fram som kontrasterte sosiale sfærer med ulike rammer og muligheter som knyttes analytisk til begrepet kontroll: Hvilken variasjon finner man med tanke på barnas kontroll (av aktiviteter, sosiale

relasjoner, av sted å være osv.) mellom de tre institusjonelle ordningene (hjemmet, fritidshjemmet, skolen)? Når hjemmet framstår som det «frieste» stedet sett fra barnas ståsted, reiser det interessante spørsmål om vår tids barneforståelser, foreldre- og lærer/assistent-praksiser samt de ulike kontekstenes sosiale rammer.

Lagers artikkel *“Som kompisar, fast vuxna”: relationens betydelse för barns aktörskap i fritidshem* tar i likhet med Lago og Elvstrand utgangspunkt i svenske fritidshjem. Den gir et grundig innblikk i institusjonen fritidshjem i Sverige, hvor 80 % av barn i aktuell alder deltar. Utfra et barnerettsperspektiv utforsker forfatteren i et komprimert etnografisk feltarbeid hvordan barns aktørskap framstår i deres uttrykte forventninger til ansatte i fritidshjem, benevnt som lærere. Samtidig undersøkes det hvordan lærere i fritidshjem kan muliggjøre barns aktørskap, og hvilke institusjonelle rammer for relasjonsdannelse svenske fritidshjem representerer.

Eikrem og Andenæs' artikkel *Barns deltakelse i skilsmissemekling* baserer seg på erfaringer fra foreldre og barn som har deltatt i mekling i forbindelse med skilsmisse. Artikkelen handler om de skilsmissemeklingene hvor barnet er inkludert og får et eget tilbud. I artikkelen diskuteres det hva det egentlig vil si når barn forstås som deltakere i skilsmissemekling og det pekes på forskjellige forståelser av deltakelse ut fra henholdsvis et rettighetsorientert perspektiv og et kulturpsykologisk perspektiv. Analysert ut fra et rettighetsperspektiv synliggjøres det i artikkelen hvordan få barn var informert om hva som skulle skje i meklingen, og få barn ble involvert i spørsmål om bosted og samvær. Til tross for dette, gir både foreldre og barn i prosjektet uttrykk for at de setter pris på tiltaket. For barna handler det gode ved meklingen om at de liker samtalen og har tillit til mekleren. For foreldrene handler det om at de får kunnskap om hvordan barnet har det og at barnet samtidig får en sentral plass i skilsmisseprosessen. Artikkelen peker avslutningsvis på

hvordan det på den ene siden er et politisk mål at barn skal delta og ha rett til å si sin mening og på den andre siden hvordan det er uklart hva denne deltakelsen skal brukes til og hva barnet konkret har innflytelse på.

Wernholm utforsker barns deltakelse i selve forskningsprosessen i artikkelen *Metodologiska och etiska utmaningar med att utforska barns perspektiv på deltagande i en hybrid verklighet*. Artikkelen tar utgangspunkt i barns perspektiv i en foranderlig digitalisert verden. Gjennom tre delstudier utforskes metodologiske og etiske utfordringer ved å forske med barn; relasjonen mellom forsker og barn, og hvorvidt barna har makt og innflytelse over forskningsprosessen. Dette utforskes ved individuelle intervjuer med intervjuguide, individuelle intervjuer med barnas multimodale representasjoner som utgangspunkt, og gruppeintervju med video av spillsesjoner, med etterfølgende videostimulert samtale. Forfatteren peker på begrensninger ved tradisjonelle intervju for å belyse prosjektets problemstilling. Å filme barna mens de spilte ga i tillegg kunnskap om betingelsene for deltakelse. Ved individuelle videostimulerte intervju var det ytterligere mulig å utforske barnas begrunnelser og intensjoner i spillet. Forfatteren argumenter følgelig for at en kombinasjon av intervjuer, video, observasjon, tegninger og foto gir barna ulike muligheter for uttrykk, og at disse samlet gir et nyansert bilde av barnas verden. Artikkelen konkluderer med en paradoksalfordring: Jo mer innflytelse barna har på forskningsprosessen, jo flere etiske spørsmål oppstår. Forfatteren reiser også en diskusjon om hvorvidt de etiske retningslinjene er tilpasset forskning med barn i en digitalisert virkelighet.

Artikkelen til **Benden og Söderström**, *Å oppdage barn med motoriske utfordringer i barnehagen* omhandler hvordan barnehageansatte oppdager og vurderer barns behov for støtte til motorisk utvikling. Artikkelen er basert på sju kvalitative intervju med barnehageansatte i to barnehager. Artikkelen har et sosialkonstruktivistisk teorigrunnlag, og analyserer hvordan

barnehageansattes forståelse av barns motoriske utvikling formes gjennom de sosiale situasjonene de er i og de opplevelsene de får i samspill med barna.

Forfatterne diskuterer hvordan avvik i barns motoriske utvikling konstrueres og peker på at det synes å være forventninger om hvordan barns motoriske utvikling skal være på gitte alderstrinn. Forventningene kan være farget av den rådende diskursen om 'det kompetente barnet', noe som risikerer å stemple noen barn som avvikende utfra en statistisk normalitet.

Artikkelen reiser en viktig diskusjon om at det på den ene siden er avgjørende å oppdage og støtte barn som har bruk for hjelp til sin motoriske utvikling, og på den andre siden kan disse tidlige innsatsene i seg selv medføre en ukritisk kategorisering av barns normalutvikling. Forfatterne argumenterer for å arbeide med et helhetssyn på barnet basert på dynamiske forståelser av barns motoriske utvikling.

B. Standardiserte praksiser og utvidelse av barndomsinstitusjonenes funksjonsområde

I moderne velferdsstater har barndomsinstitusjoner som skole og barnehage i økende grad utvidet sitt funksjonsområde, til også å rette seg mot barns emosjonelle og sosiale kompetanse. I Norge har for eksempel temaet «livsmestring» kommet inn i skolens læreplan. Samtidig økes bruken av standardiserte maler og metoder i barndomsinstitusjonene. Dette reiser prinsipielle spørsmål rundt kunnskapsforståelser og kunnskapsgrunnlag for profesjonell virksomhet. Flere artikler viser hvordan standardiserte praksiser og konsepter kan skape nye problemer og ny eksklusjon, og risikerer å ikke romme barnas egne opplevelser.

Grumløse, Kaas og Bergs artikkel *Når barns personlighet og følelsesliv bliver del af skolens evalueringspraksis* retter et kritisk blikk mot utviklingstrekk i skolen som blant annet betegnes som *inderliggjøring* og som *pedagogisk bekjennelsesdiskurs*. Forskerne har i dansk folkeskole studert ulike praksiser for selveva-

luering som overskrider evaluering av egen faglighet. De diskuterer konsekvenser av slik praksis for elevene. Analytisk fokus er på barnas deltakelsesmuligheter og mulige motstand mot praksiser de forventes å delta i, som å utpeke «ukens venn» eller karakterisere seg selv og egen sinnemestring. Forskerne har fulgt seks klasser over en toårsperiode med observasjoner av barnas hverdagsliv i skolen, med ambisjon om å forstå aktivitetene fra barnas perspektiv. De studerte praksisenes formål var å styrke barnas sosiale kompetanse. Artikkelen viser imidlertid eksempler på ekskluderende, normerende og kategoriserende praksiser, som fører til usikkerhet og lavere selvervurdert for noen av barna.

I **Roses** artikkel *"Det er sjovt, hvor forskellige man er, selvom man er ens med sin skilsmisse"* – *En undersøgelse af børns oplevelser med samtalegrupper for skilsmissebørn* presenteres en undersøkelse av barns opplevelser med samtalegrupper for barn med skilsmisseerfaringer. Det er altså barnas opplevelse av å delta i en samtalegruppe som er tema. Samtalegrupper i skolens regi er et etablert og standardisert tilbud til barn med skilte foreldre i Danmark. Barn som deltok i dette tilbudet er intervjuet, og forskere gjorde feltarbeid i fire samtalegrupper. Barna deltok aktivt i forskningsprosjektet ved at de lot seg observere og intervjuet; de fortalte og reflekterte over sine fortellinger i intervjuene. Spørsmålet er hvordan barn i skilsmisse skaper mening i sin deltakelse i samtalegruppene, hvordan barns forskjelligheter blir oppfattet av de profesjonelle, og på hvilke måter det skapes mulighet for å utfordre de dominerende forståelsene av hva det vil si å leve et hverdagsliv med skilsmisse. I artikkelen pekes det på at barns generelle skilsmisseopplevelser varierer, noe som også får ulike implikasjoner for deres utbytte av deltakelse i gruppene. Et tema her er også manualiserte tilnærminger til noe som defineres som et problem. Hvem definerer problemet, hvordan forstås det, og hva er «løsningen»? Er problemet og løsningen lik for alle?

Eriksens artikkel *Å utforske det pedagogiske hverdagslivets kompleksitet* er kritisk til herskende tendenser til å «strømlinjeforme» pedagogikken via diverse metoder. I stedet undersøker artikkelen hvordan det er mulig å «utvikle kunnskap om kompleksitet i barnehagelærers arbeid». Artikkelen presenterer pedagogisk praksis i barnehagen som noe som tar utgangspunkt i det konkrete og kontekstualiserte hverdagslivet. Den bidrar med kunnskap om hvordan fagligheten som utfolder seg der skal forstås gjennom begrepet kompleksitet. Det empiriske grunnlaget for artikkelen er fire fokusgruppeintervju som både anvendes til å analysere kompleksiteten i det pedagogiske arbeidet og til å utfolde analyser av forskningsprosessen og forskersubjektivitet. Fokus er på hvordan forskersubjektet utvikler kunnskap om barnehagens kompleksitet og samtidig utvikler kompleks kunnskap. Det argumenteres avslutningsvis for at det nettopp er kompleksitet som kjennetegner barnehagens hverdagsliv. Lar man en ordningstrang styre, risikerer man å miste muligheten til å ivareta det pedagogiske ansvaret og utvikle nyansert kunnskap.

C. Barndomspolitik, dominerende diskurser og profesjonelle praksiser

Flere artikler retter seg mot barndomspolitik, dominerende diskurser og forståelsesformer og hvordan disse har betydning for utformingen av profesjonelle praksiser i barnas hverdagsliv. Velferdsstatens koblinger mellom politikknivået og praksisnivået utgjør profesjonsutøvernes handlingsrom.

Aadnanes og Syrstads artikkel *Barne-sentrering og risikoorientering i det norske barnevernet: Utfordringer i profesjonell praksis i saker med alvorlig vold eller omsorgssvikt* omhandler hvordan barnevernets risikoorientering og barnesentrering bidrar til å individualisere barn slik at de forstås uavhengige av sin relasjonelle kontekst. Risikoorienteringen hos de profesjonelle synliggjøres blant annet ved at det er et økt fokus på *symptomer* som barn viser i forbindelse med vold. Hermed blir det mindre

plass til også å være nysgjerrig på andre sammenhenger i barnets omsorgssituasjon. Videre analyseres det hvordan foreldre opplever at barnevernet er problemfokuser i samarbeidet, noe som bidrar til å svekke tilliten mellom foreldre og barnevern. Artikkelen reiser en kritisk reflekterende diskusjon rundt hvordan de sosiale, politiske og internasjonale sammenhengene som barnevernet inngår i har konkret betydning for de faglige retningene i barnevernets praksis, som familieorientering eller barnesentrering.

I artikkelen *Leg som læring, utvikling og dannelse: –En policy-antropologisk undersøgelse af legens betydning i dansk dagtilbuds-policy* utforsker **Haandbæk Schmidt og Slott** hvordan begrepet lek gis betydning i fem danske politikk-dokumenter. De tar i bruk en policy-antropologisk tilnærming, som gjør det mulig å utforske det dynamiske forholdet mellom politikk og pedagogisk praksis. De bruker kritisk diskursanalyse og undersøker så vel hyppigheten av begrepene som hvordan de innholdsbestemmes i dokumentene. De finner at en *læring-leke-diskurs* har fått hegemoni, og de diskuterer hvordan denne står i motsetning til den tradisjonelle nordiske forståelsen av lek, som de betegner som en *dannelse-leke-diskurs*. Videre analyseres det hvordan de identifiserte diskursene posisjonerer henholdsvis barn, foreldre og pedagoger. Artikkelen er et bidrag til forståelse av politikkutvikling og dens konsekvenser for barns betingelser og hverdagsliv, og for profesjonsutøveres handlingsrom.

Røsvik, Vike og Haldars artikkel *Barnevernet - velferdsstatens romantiske effektiviseringsprosjekt* handler om den norske velferdsstatens utvikling i spenningsfeltet mellom på den ene siden å skape økt effektivisering via konkurranseutsettelse og digitalisering - og på den andre siden å forhindre ensomhet og sørge for kjærlighet og omsorg. Disse motsetningsfulle utviklingstendenser i velferdsstaten undersøkes diskursanalytisk med utgangspunkt i den 'offentlige samtale' om barnevernet i Norge. I artikkelen diskuteres det hvorvidt konkurran-

seutsettelse av barnevernet i praksis effektiviserer eller om byråkratiet er den mest effektive og humane ordningen i tråd med Max Webers tenkning. I forlengelse av dette analyseres kjærlighetsbegrepets plass i de offentlige tjenester blant annet ved å peke på hvordan det har foregått en intimisering av offentlige tjenester, hvor tiltak innenfor barnevernet konstrueres som 'omsorg' og 'relasjonsbygging'. Det medfører at politiske kategorier transformeres til psykologiske kategorier og hvor troen på nærhet betraktes som et moralsk gode. Avslutningsvis diskuteres det hvordan barnevernet illustrerer trekk fra samtidens styringstransformasjoner i en vekselvirkning mellom å være familierådgiver, kjærlighetsprodusent og straffedomstol, noe som vanskeliggjør barnevernets institusjonelle funksjon.

Kontekstualiserende forståelser av barn og barndom – og ny kunnskapsutvikling

Til sammen reiser temanummerets elleve artikler en rekke spørsmål og diskusjoner knyttet til barndom i Norden, og til velferdsstatens iboende spenninger og utfordringer. På ulike måter bidrar artiklene til kontekstualiserende forståelser av barn og barndom. Innledningsvis presenterte vi kort nordiske teoretikere som arbeider med kontekstualiserte forståelser av barn og unges hverdagsliv, deres forhandlinger av sine sosiale deltakelsesmuligheter og deres forståelse av de handlingsbetingelser de stilles overfor i sine respektive oppvekstmiljøer. Artiklene i dette temanummeret følger opp slike forskningsmessige ambisjoner. Det er gjennomgående ikke *barnet*, men *barnet – i – kontekst* som fungerer som analyseenhet. Er det noe nytt? Nei, men det er et forskningsperspektiv som krever åpenhet for kompleksitet her og nå og for forandring over tid. Det utfordrer oss som forskere og praktikere til å tåle kompleksitet og bevegelse, til å finne måter å presentere forskningsresultater på som kan overskride en enkel effekt-logikk, og som kan vise beslutningstakere at *samarbeid* med barn

og unge ikke kan følge et enkelt skjema, men krever tid, interesse og utforskende kompetanse fra profesjonsutøveres side.

Til slutt

Den andre internasjonale konferansen Children and Young People in Everyday Life and Professional Practices avholdes 19.–21. september 2022, (mer informasjon på <https://uni.oslomet.no/childlife/konferanser-conferences/>). Konferansen vil gi nye muligheter til å utvikle og utveksle teoretiske perspektiver og metodologiske tilnærminger i kunnskapsutviklingen om barn og unges hverdagsliv, og samtidig plassere nordiske kunnskapsbidrag inn i en større internasjonal kontekst. Siden forrige konferanse har verden gjennomlevd en pandemi, som har preget både barn og voksnes hverdagsliv. Pandemien har synliggjort ulikheter og tydeliggjort aspekter ved barns samfunnsmessige posisjon, og aktualiserer nettopp kontekstualiserende analyser. Pandemien utgjør derfor en relevant kontekst for nye kunnskapsprosjekter. Situasjonen representerer samtidig en utfordring for oss som forskere til teoretisk og metodologisk nytenkning og innovasjon. Vi ser fram til nye kunnskapsbidrag og vitale diskusjoner.

Referanser

- Dreier, O. (2008) *Psychotherapy in everyday life*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gullestad, M. (1989) *Kultur og hverdagsliv: på sporet av det moderne Norge*. Oslo: Universitetsforlaget
- Haavind, H. (1987/1992) *Liten og stor: mødres omsorg og barns utviklingsmuligheter*. Oslo: Universitetsforlaget

August 2021

Liv Mette Gulbrandsen, temanummerredaktør

OsloMet

E-post: livgul@oslomet.no

Oddbjørg Skjær Ulvik, temanummerredaktør

OsloMet

E-post: oddbjorg@oslomet.no

Cristina Munck, temanummerredaktør og fast
redaktør

Københavns Professionshøjskole

E-post: CRMU@kp.dk